

mestnik podružnice v Sežani. Pri ženski podružnici v Idriji: ustanovnik Lavoslav Svoboda, letnice gospe Antonija Juvančič-eva, Minka Poženel-ova, Leopoldina Šenčar-jeva. Pisatelj učitelj Josip Freuensfeld, ustanovitelj ljutomerske podružnice, zamrl v zlati Pragi. Telegr. uradnik Ferdo Černovšek, odbornik krške moške podružnice. Župnik Boštjan Gradčnik v Bilčovsu, odbornik podružnice Kotmaraves. Dekan M. Ambrož v Kapli, blagajnik podružnice Št. Janž v Rožni dolini. Gospa Marija Murnikova v Ljubljani, prvomestnica šenklavško-frančiskanske podružnice, kateri je pridobila (6) pokroviteljic, sploh znana kot vzgledna načelnica narodnega ženstva. Anton Škrabar, večletni blagajnik podružnice na Greti. Prelat Frančišek Kosar † v Iki, ustanovnik mariborske podružnice, velik pospeševatelj vodstvenih namenov, čegar dopisi do vodstva spričujejo njegovo res plemenito katoliško in slovensko srce. Filip Milonik, odbornik žiljske podružnice na Koroškem. Josip Regali v Ljubljani. Štefan Faganel, letnik moške podružnice v Gorici. Janez Kukopič, posestnik v Št. Jurju ob južni železnici, volil 10 gld. Učitelj Rudolf Dolenc, odbornik vipavske podružnice.

Kakor živih, tako se je družba tudi teh in drugih nam nenaznanjenih prominolih družbenikov i dobrotnikov spominjala pri današnji presv. daritvi; ohranimo je vsi mi v častnem spominu!

7. Nadejamo se, da ste čč. skupščinarji, iz tega upravnega poročila prepričali, da se naša družba še zmirom razširja povsod, koder bivajo Slovenci, ona raste naravnim potom brez umetnega pritiska in brez sile. Pokazali smo vam danes armado blizu 12.000 bojnikom, ki stoje na straži zoper dva mogočna neprijatelja na severu in na jugu.

Mi vse njim nočemo prizadeti nič žalega, le to jim odkrito in možato povemo, da naj pustijo slovensko dečo pri miru, naj je ne vabijo z mamečimi pretvezami v svoje šolske zavode. naj puste lastni materi slovenski, katera jo želi po svoji skromni moči odgojiti zveste Bogu, cesarju, domovini.

Kakor oni želijo svojo mladež vzgojiti v duhu svojega naroda, tako naj tudi nam privoščijo isto mi nočemo njihovih otrok; le svoje hočemo imeti v slovenskih zavodih.

Ta klic, da hoče imeti naš narod tudi svoja vzgojevališča in izobraževališča, kakor drugi narodi, širi naj se po vsej državi, prodre naj do vseh mero-dajnih krogov. Narod, kateri v svojih skromnih razmerah toliko žrtvuje v kulturne namene — osobito v šolske — narod, ki že desetletja prosi, naj se vender vravna naše šolstvo po pedagogičnih načelih, narod, kateri je snežnobel v svoji zvestobi do mile Avstrije, ki je z bratskim narodom hrvatskim stoletja branil zapadno kulturo ter tudi po pravici zasluži vsled svoje tedanje i sedanje vernosti častni naslov: „ante-

murale christianitatis, krščanstvu predtrdnjava“; ta narod ne zasluži tolikega preziranja.

Ali naj ostane še dolgo naš narod narod-trpin, mučenik? — To je deloma odvisno tudi od nas, ki smo vsklili iz njega. Delujmo skupno vsi v njegov blagor, vsaj vidimo, da je naš dosedanji napredek večinoma le delo „slovenskega dlana in uma“. Delujmo prav v duhu njenih nebeških zavestnikov sv. Cirila in Metoda. V tej družbi zginejo vse razlike — visocega in nizkega, izobraženega in priprostega. Tu se mora vse spajati v harmonično jednoto, kakor sta sv. brata, prišedši mej slovanske rodove, spojila vse stanove v bratovski ljubezni, ter jih zunanjemu svetu pokazala kot prosvetljene krščanske Slovane — jedine v veri, jedine v jeziku.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Odlikovanje hrvatskega profesorja. Knez črnogorski Nikita je podal zagrebškemu vseučiliškemu profesorju Bruzini komanderski križ Danilovega reda.

Prirodna redkost. V Budvi vjeli so morsko želvo 2·10 metrov dolgo, ki tehta 500 kilogramov. Mestna občina dubrovniška je kupila veliko želvo za mestni muzej.

Teatralna biblioteka. Intendanca hrvatskega narodnega gledališča je začela izdajati Teatralno biblioteko iz najboljših del svojega repertoira. Zaloga te knjige je prodajalnica dijonike tiskarne po 25 kr. zvezek.

Statistika samomorov. V Nemčiji se jih od milijona ljudij 271 samih umori, na Danskem 258, v Švici 230. Najmanj samomorov je na Španjskem Na milijon ljudij 35. V Nemčiji se največ ljudij samih umori na Saksonskem. Mej Slovani je manj samomorov nego mej Nemci. Mej židi manj nego mej katoliki. mej katoliki manj nego mej protestanti. Največ samomorov je mej brezverci.

Tri najdražja sv. pisma so v britanskem muzeji v Londonu, narodni biblioteki v Parizu in belemskem samostanu pri Lizboni. Prvo je rokopis, katero so pisali Alkuin in učenci njegovi in so ga podarili Karolu Velikemu v njegovem kronanju. V četrtem desetletji tega stoletja je to sveto pismo imel neki švicarski zasebnik v Baslu in mu je zanj ponujala francoska vlada 42000 frankov. Naposled se je pa bilo prodalo vendar le za 750 lir. Sveto pismo je lepo pisano, ima mnogo okrajšav in lepih začetnih črk. Poglavlja in ime Jezus je povsod pisano z zlatimi črkami. Jedna velika črka je precej podobna križu na katerem visi sveteča pol z oljem napolnjena svetilnica. Na drugem mestu sta podobi Mojzesa in Arona v noši 8. stoletja — Pariško sv. pismo je bilo na povelje kardinala Ximeneza tiskano in posvečeno papežu Levu X Jednega teh na vilinski papir tiskanih izvodov je kupil 1789. leta neki Anglež za 12000 frankov. Leta 1840 so le to sveto pismo podarili Ludviku Filipu francoskemu in pozneje je prišlo v narodno biblioteko. Tretje sveto pismo je pisano na pergamentni papir 1807 so ga Francozi uplenili in pripeljali v Pariz. Ko so ga Portugalci nazaj hoteli kupiti, so za njega zahtevali 150000 frankov. Ludvik XVIII. ga je vendar zastonj vrnil portugalski vladi.

Dobra služba. V Bruselji je umrl vratar, kateri je imel razkazovati in razlagati dohajajočim tujcem razne znamenitosti v mestni hiši. Njegovi letni dohodki so se cenili na kacic 22000 frankov. Sedaj se je za to službo oglasilo mej drugim 33 odvetnikov, 21 inženerjev, 1 kemik, 1 zvezdoznanec in 1 časnikar.